

הוכן עיי כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

ביצה דף ל.

כיצד יש להסביר את שני חלקי המשנה "מתחילין בערמת התבן" "אבל לא במוקצה"?

משתנתו כמאן	רישא: "מתחילין בערמת התבן"	סיפא: "אבל לא במוקצה"
כר' שמעון	כפשוטו דלית ליה מוקצה	מיירי בארזי ואשוחי ¹
כר' יהודה	מיירי בתנא סריא ²	כפשוטו דאית ליה מוקצה

ביצה דף ל:

האם אפשר ליטול עצים מסוכה דלהלן ביו"ט (שאינו של סוכות)?

למשנתנו לת"ק דברייתא	מהסוכה עצמה ³	מהסוכה אפי' שנפלה	סוכה רעועה בביה"ש שנפלה
לר' שמעון - מהסוכה עצמה	מותר	מותר	מותר ⁷
מהסמוך לה ⁶	מותר	מותר	מותר ⁵

האם מועיל תנאי בעצי סוכה?

לרב מנשיא בריה דרבא	בסוכה שאינה של מצוה - ביו"ט	בסוכה של מצוה - בכל החג
לאבבי ורבא	מועיל ⁸	לא מועיל
	בסתם תנאי: לא מועיל באומר איני בודל: מועיל	לא מועיל

¹ עצם יקרים המיועדים רק לבניה ולא להסקה, ולכן אדם מקצה דעתו מהם לשימושים אחרים ויש בהם מוקצה מחמת חסרון כיש שגם ר"ש מודה בו.

² תבן שנרקב ומסריח שאינו ראוי למאכל בהמה - שמשתמשים בו כסתם עצים להסקה, ומיירי שיש בו גם קוצים שאין שומרים אותו אפי' לעשות עמו טיט. וכיון שראוי רק להסקה המותרת ביו"ט אינו מוקצה אפי' לדעת ר' יהודה.

³ דהיינו מהגג של הסוכה דכל מה שנמצא על גג הסוכה אפי' שאינו מחובר לגג הוא חלק מהסכך - ושייך בזה סתירת אהל ומוקצה כדלהלן. אכן אמר רב מנשיא, שאם נתן על גג הסוכה חבילות עצים מותר ליטול מהם כיון שאינם נעשים כגג הסוכה דהרי עתידים להנטל משם.

⁴ דאף שנפלה הסוכה ואין עתה איסור של סתירת אהל (ששייך בסוכה כל זמן שעומדת), מ"מ אסורים העצים משום מוקצה דהא הוקצו כל ביה"ש.

⁵ דאף שהסוכה רעועה ויש לנו לומר שדעתו היתה שתפול ביו"ט וישתמש בעצים, מ"מ אסור לדעת ת"ק דאית ליה מוקצה. ופירש"י דלא אמרינן דדעתיה עלויה בשום דבר שלא היה ראוי בביה"ש.

⁶ דהיינו מה שסמוך לדפנות ולא נארג עם הדפנות, שבאלו לא שייך סתירת אהל.

⁷ דלית ליה מוקצה, ואף שהדבר היה אסור בביה"ש מ"מ כיון שעתה כבר אינו מיוחד לאיסורו דהרי נפל מותר.

⁸ כתבו התוס' דיכלה הגמ' להקשות שלא מצאנו שמועיל תנאי במוקצה מחמת איסור. וכתבו שלא חששא הגמ' להקשות כן משום שלא נשאר תירוץ זה למסקנא.